

forum for
natur og
friluftsliv
TROMS

ÅRSMELDING 2013

1. INNLEDNING

Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) Troms er et samarbeidsforum mellom natur- og friluftslivsorganisasjonene i Troms på fylkesnivå. Formålet er å styrke organisasjonenes arbeid med å ivareta natur- og friluftslivsinteressene i aktuelle saker i fylket. FNF Troms skal være en møteplass for samarbeid, en arena for kompetansebygging og kan være et felles talerør / representant for organisasjonene når det er enighet om dette.

Generell drift

FNF Troms ble i 2013 driftet av fylkeskoordinatoren. I februar byttet FNF kontorsted fra Fylkeshuset i Troms til Bioforsk Nord Holt hvor koordinatoren deler kontor med prosjektansvarlig for Holt 4H Læringstun. Stillingsandelen fordelte seg på ni måneder med 100 % og tre måneder med 80 %.

I tillegg til forefallende kontorarbeid har administrasjonen i 2013:

- Vært sekretær for arbeidsutvalget.
- Sendt nyheter på e-post til medlemsorganisasjonene.
- Sendt ut annet relevant materiell og informasjon.
- Videre sendt saker som kunne være aktuelle å arbeide med for medlemsorganisasjonene og arbeidsutvalget.
- Gjennomført interne høringer hos medlemsorganisasjonene på saker som har krevd det.
- Lagd nyhetssaker for hjemmesiden og oppdatert denne.
- Informert medlemsorganisasjonene om FNF samarbeidet.
- Arbeidet med å sikre det økonomiske grunnlaget for driften av FNF Troms i 2013 og 2014.

Målsetninger og tiltak

Målsetning 1: Påvirke i aktuelle plan- og saksprosesser

FNF Troms skal påvirke i plan- og enkeltsaker som har konsekvenser for friluftsliv og naturverdier. Viktige prinsipp saker skal ha høyeste prioritet. Viktige fagområder vil være: Styrking av friluftslivet, sikre inngrepssfri natur/villmark, unngå tap av biologisk mangfold, sikre strandsonen og allemannsretten, samt å arbeide for bedre folkehelse gjennom økt friluftaktivitet og en helsefremmende samfunnsutvikling.

FNF Troms, c/o Bioforsk Nord Holt, Pb. 2284, 9269 Tromsø
Tlf: 4141 7339 E-post: troms@fnf-nett.no Internett: www.fnf-nett.no/troms

FNF Troms er et samarbeidsforum for 13 natur- og friluftslivsorganisasjoner i Troms som tilsammen representerer rundt 15000 medlemmer. Medlemsorganisasjoner: Troms Turlag, Harstad Turlag, Norges Turmarsjforbund Troms, Naturvernforbundet i Troms, 4H Troms, KFUK-KFUM-speiderne Troms, Troms Fylkeskystlag, Troms Orienteringskrets, Norges Jeger- og Fiskerforbund Troms, Nord-Troms Krets av Norges Speiderforbund, Framtiden i våre hender Tromsø, Nord-Norsk Botanisk forening, Tromsø Casting og Fluefiskeforening.

Gjennomføring av planlagte tiltak:

FNF Troms har i 2013:

- Arbeidet for at naturvern og friluftsliv styrkes i planer på fylkes- og kommunalt nivå, blant annet ved å skrive innspill til regionale planer som «fylkesplan for Troms», «regional plan for friluftsliv, vilt og innlandsfisk», «regional plan for idrett og anlegg for fysisk aktivitet» og «regional transportplan», samt arealdeler i kommuneplaner. FNF Troms har også vært involvert i fylkeskommunens vannforvaltningsarbeid, folkehelseplan og plan for vind- og småkraftverk.
- Arbeidet aktivt med alle vind- og vannkraftsaker i fylket.
- Skrevet 24 høringsuttalelser på vegne av natur- og friluftslivsinteressene i Troms.
- Støttet organisasjonene i å skrive egne innspill i saker for å ivareta natur- og friluftslivsinteressene i fylket.
- Brukt hjemmesida til å spre informasjon om arbeidet med arealsaker.
- Fått ny hjemmeside med oppdaterte nyheter om arealsakene vi jobber med
- Videreutviklet arealsaksnettverket i fylket.
- Vært med på befaringer i vannkraft- og vindkraftsaker i fylket.

Vurderinger:

FNF Troms har fulgt opp viktige plan- og enkeltsaker og bidratt til mer reell medvirkning fra natur- og friluftslivsorganisasjonene. Hovedfokuset har vært på vann- og vindkraftsaker, hvor det er gitt innspill til alle, samt regionale planer som har betydning for natur og friluftsliv, for eksempel transportplan, folkehelse, idrett og anlegg, friluftsliv og fylkesplan for Troms. Vi opplever positive tilbakemeldinger for våre innspill og at de hovedsakelig har en reell effekt på sakene/planene. Vi ønsker å jobbe videre med arealsaksnettverket og å få til gode prosesser når vi jobber fram felles innspill og metoder for påvirkning. Vi har god kontakt med mange saksbehandlere, og kan med fordel jobbe enda mer aktivt med politikerne.

Målsetning 2: Påvirknings- og holdningsarbeid

FNF Troms skal arbeide med langsiktig påvirknings- og holdningsarbeid overfor besluttede myndigheter og opinionen. FNF Troms skal bygge gode nettverk mellom organisasjonene, med politikere og andre relevante aktører. Naturverdier og friluftsliv skal settes på dagsorden i samfunnet.

Tiltak:

FNF Troms har i 2013:

- Formidlet brosjyrer og annet info-materiell om FNF og medlemsorganisasjonene, blant annet gjennom arrangement og seminar.
- Tilgjengeliggjort pdf-infomateriell på FNF Troms hjemmesider.
- Videreført arbeidet med å gjøre FNF-samarbeidet i Troms kjent via hjemmesiden, media og gjennom direkte kontakt med offentlige myndigheter.
- Bidratt til at prinsipielle saker ble satt på dagsorden i media – særlig konsekvenser av vind- og vannkraftutbygging for natur og friluftsliv, samt viktigheten av et løft for friluftslivet.
- Tipset media om saker som vi ønsket blest om, for eksempel økt fokus på gang- og sykkelstier.
- Sendt ut pressemeldinger om de sakene vi har arbeidet med, blant annet bevaring av strandsonen til friluftsliv i en planlagt stor hytteutbygging.
- Aktivert facebook-side for FNF Troms med formål om å nå enda flere i kommunikasjonsnettet om aktuelle natur- og friluftslivstema.
- Løftet natur og friluftsliv i valgkampen ved å gjennomføre friluftspolitisk debatt under åpen himmel og politisk kappestrid mellom toppkandidatene i Troms. Politikerne ble fulgt opp både før og etter Friluftslivets uke, og tiltakene fikk bred mediadekning.

Vurderinger:

FNF Troms har informert og bidratt til økt forståelse for viktigheten av natur- og friluftsverdiene i fylket, både gjennom hyppige mediaoppslag og kontakt med myndigheter og politikere. FNF Troms er særlig fornøyd med hvordan vi fikk satt friluftslivet på den politiske dagsorden i sammenheng med stortingsvalget 2013, og Friluftslivets uke. Videre ønsker vi å utvikle FNF Troms sin rolle på sosiale medier, med hovedfokus på bruk av facebook.

Målsetning 3: God kontakt med myndighetene

FNF Troms skal opprettholde den gode kontakten vi har med Fylkesmannen, fylkeskommunen og andre instanser i forvaltningen. FNF Troms skal videre arbeide for å knytte til seg nye samarbeidspartnere.

Tiltak:

FNF har i 2013:

- Deltatt i landssamlinger og konferanser for FNF.
- Utviklet nettverket innen fylket med uformelle møter og annen kontakt.
- Deltatt i møter og samlinger der natur- og friluftslivsinteressene kan fremmes.
- Hatt jevnlig kontakt med Fylkesmannen og fylkeskommunen, samt samarbeidet om saker som gjelder natur, friluftsliv og folkehelse.
- Hatt møter og godt samarbeid med både Midt-Troms friluftsråd og Ishavskysten friluftsråd.
- Hatt dialogmøte om friluftsliv med fylkeskommunen og friluftsrådene.
- Hatt andre uformelle møter med det offentlige.
- Jobbet for å få til friluftsråd i hele Troms, med særlig fokus på Sør-Troms.
- Samarbeidet med KS om friluftsliv, folkehelse og friluftsråd.

Vurderinger:

FNF Troms har god og løpende kontakt med Fylkesmannen og fylkeskommunen. Fylkeskommunen har vi et særlig godt samarbeid med og blir inkludert tidlig i planprosessene på stadig flere relevante felter. FNF har bidratt til økt forståelse for viktigheten av natur- og friluftsansjonene i fylket. Vi har videreført jobbingen opp mot kommunene, men bør jobbe strategisk videre for å sikre at våre medlemmer blir enda bedre kjent i alle fylkets 24 kommuner.

Målsetning 4: Kompetanseoppbygging i organisasjonene

FNF Troms skal bidra til å bygge opp kompetanse i våre medlemsorganisasjoner, samt nyttiggjøre seg av den eksisterende kunnskapen som finnes i organisasjonene. Dette vil også kunne berike offentlig forvaltning knyttet til kompetanse og kapasitet på natur og friluftsliv, særlig i kommuner hvor ressursene er små.

Tiltak:

FNF har i 2013:

- Arrangert seminar og arbeidsmøte om fornybarsatsingen i nord (Ingen skam å snu) sammen med FNF og NNV i Nordland, Troms og Finnmark.
- Arrangert arbeidsseminar for organisasjonene i samarbeid med FRIFO med tematikk om vann- og vindkraftutbygging, mineralnæring og bruk av media.
- Arrangert kurs om strategisk bruk av sosiale medier for organisasjonene
- Fellesmøte for medlemsorganisasjonene (mars) med fagdel i forkant hvor Anders Aasheim, seniorrådgiver folkehelse hos Fylkesmannen i Troms, fortalte om fylkesmannens rolle i folkehelsearbeidet, samt om muligheter for samarbeid mellom kommuner og frivillige innenfor friluftsliv og folkehelse.

- Sikret våre medlemsorganisasjoner plass på den årlige plankonferansen (nov) og ”Miljømila” med tema om Naturmangfoldloven (mars.).
- Informert organisasjonene om aktuelle seminar, konferanser og samlinger.
- Sendt ut oversikt over støtteordninger og stimulert bruken.
- Samarbeidet og delt kunnskap i prosesser rundt høringsuttalelser i aktuelle saker.
- Deltatt i fylkeskommunen sitt prosjekt om merking og gradering av stier og turløyper i Troms – vært med i tildelingsgruppen og samarbeidet om kompetanseheving for organisasjonene.

Vurderinger:

FNF Troms har bidratt til kompetansebygging ved å tilby organisasjonene kurs og seminar, sendt relevante oversikter, oppdatert info om ulike saker og samarbeidet med organisasjonene om dette. FNF Troms har også deltatt på befaringer og forsøkt å bruke dette som en arena for å øke kompetansen i arealsaker. Deltakelsen på kurs/seminar har stort sett vært god, men kunne gjerne favnet flere. Et videre mål er å kartlegge behovene og ønskene til de medlemsorganisasjonene som i dag ikke er blant de mest aktive i nettverket.

Målsetning 5: Friluftsliv og folkehelse:

FNF Troms skal arbeide for at natur og friluftsliv blir en hovedsatsing innenfor folkehelsearbeidet i Troms.

Tiltak:

FNF Troms har i 2013:

- Arbeidet for at friluftsliv og folkehelse styrkes i planer på fylkes- og kommunalt nivå.
- Fremmet friluftslivets folkehelseverdi i innspill og arbeidet med regionale planer som friluftsliv, folkehelse og regional transportplan.
- Påvirket den kommunale planleggingen for å fremme fysisk aktivitet i dagliglivet.
- Startet opp prosessen med et seminar om friluftsliv og folkehelse i Sør-Troms, som et møteplass for samarbeid mellom kommunene og organisasjonene.
- Oppdatert nettbasert oversikt over ulike økonomiske støtteordninger.
- Videreformidlet informasjon om arrangementer og aktiviteter.
- Brukt hjemmesida til å spre informasjon om aktivitetsfremmende tiltak.
- Synliggjort friluftsliv som en folkehelsefaktor i flest mulig sammenhenger, også i media.
- Koordinert Friluftslivets uke med 40 arrangement i 14 kommuner i Troms.

Vurderinger:

FNF Troms har fremmet natur og friluftsliv som svært viktige bidrag i folkehelsearbeidet i Troms både gjennom media, kontakt med myndigheter og politikere, samt gjennom arrangement og seminar. Den helsefremmende effekten av natur og friluftsliv understrekes alltid i plan- og arealsakssammenheng. Vi er likevel bevisste på å også løfte friluftslivets egenverdi. Vi vil jobbe videre med å legge til rette for en mer reell samhandling mellom friluftslivets organisasjonene og det offentlige i folkehelsearbeidet.

2. SAKER

Viktigste saker

I løpet av 2013 har FNF Troms økt aktiviteten ytterligere, utvidet nettverket og styrket samarbeidet med både organisasjonene og det offentlige. I 2013 har det vært viktig å forankre verdien av natur og friluftsliv i offentlige planer, særlig i fylkeskommunens regionale planer, samt kommunale arealplaner. Å bidra i organisasjonenes arbeid med å ivareta natur- og friluftslivets interesser i vind- og

vannkraftsaker har fremdeles vært et prioritert område i løpet av året. Vi fikk også løftet natur- og friluftsliv på den politiske dagsorden i forbindelse med valget og Friluftslivets uke. Avgjørende bidrag for den økte aktiviteten i 2013 har vært den økte satsingen fra den sentrale styringsgruppa for FNF og driftsstøtten fra Troms fylkeskommune. Dette har også resultert i en koordinator i fast 100 %-stilling, noe som har vært et mål i lang tid.

Uttalelser

FNF Troms ga 24 uttalelser og innspill i 2013.

Dato	Til hvem	Hva
10.01	Troms fylkeskommune	Vesentlige vannforvaltningsspørsmål
11.01	NVE	Høringsuttalelse til Sula kraft- og pumpeverk, Gratangen og Skånland
16.01	Troms fylkeskommune	Innspill til fylkeskommunen om nasjonal strategi for et aktivt friluftsliv
28.01	NVE	Høringsuttalelse forslag til utredningsprogram Kroken vindkraftverk, Tromsø
29.01	Lenvik kommune	Høringsuttalelse planforslag for hyttefelt på Rødbergsodden, Lenvik
27.02	DN	Innspill angående verneplaner for Trekrørøysa nasjonalpark
05.04	Statnett	Innspill til nettutviklingsplan 2014
15.04	NVE	Høringsuttalelse til meldinger for vannkraftverk i Storfjord, Storfjord
15.05	Troms fylkeskommune	Høring planprogram for regional transportplan for Troms 2014-2023
21.05	Troms fylkeskommune	Høring planprogram for Fylkesplan for Troms 2014-2023
27.05	Kvæfjord kommune	Høringsuttalelse Kommunal planstrategi Kvæfjord 2013 - 2016
12.06	Harstad kommune	Høringsuttalelse planprogram kommuneplanens arealdel Harstad
23.07	NVE	Høringsuttalelse Håkavika kraftverk, Salangen
19.08	Harstad kommune	Høringsuttalelse planprogram kommuneplan for Harstad sentrum
21.08	Karlsøy kommune	Høringsuttalelse kommuneplanens arealdel Karlsøy 2013 - 2023
22.08	Lyngen kommune	Høringsuttalelse kommuneplanens arealdel Lyngen 2013 - 2025
05.09	Troms fylkeskommune	Høringsuttalelse planprogram regional plan for friluftsliv, vilt og innlandsfisk
06.09	Tromsø kommune	Høringsuttalelse detaljregulering for Kaldsletnes
12.09	NVE	Høringsuttalelse til Lysåa, Våtvoll og Moelv kraftverk, Kvæfjord
24.10	NVE	Tilleggsuttalelse til småkraftpakke på Hinnøya, Nordland og Troms
30.10	Miljøverndep.	Innspill til oppdragsrapporten om treplanting som klimatilak
14.11	NVE	Høringsuttalelse til Kobbryggelva kraftverk, Bardu
27.11	Troms fylkeskommune	Høringsuttalelse til planprogram regional plan for idrett og anlegg
27.11	NVE	Uttalelse til begrenset høring av Moelv kraftverk. Kvæfjord

Møter

Dato	Sted	Hva
17.01	Tromsø	Møte med fylkeskommunen om merking og gradering av stier
22.01	Tromsø	Dialogmøte med Troms Kraft og representanter fra AU
26.01	Tromsø	Møte media angående Kroken vindkraftverk
14.02	Storfjord	Folkemøte om vannkraftutbygginger i Storfjord
18.02	Tromsø	Møte med NNV, Davvin, NU og folkeaksjonen oljefritt Lofoten, Vesterålen og Senja
19.02	Tromsø	Møte med fylkeskommunen om utbyggingssaker i Troms
21.-22.02	Målselv	Dialogmøte med fylkeskommunen og friluftsrådene om regional plan for friluftsliv
11.04	Tromsø	Årsmøte Studieforbundet Natur og Miljø
13.04	Tromsø	Dialogmøte med statssekretær i MD og årsmøte i NNV Troms og NNV Tromsø
29.04	Tromsø	Møte med fylkeskommunen om kulturminner og skilting
08.05	Tromsø	Møte med NNV Troms om planstrategi Kvæfjord
10.05	Tromsø	Møte med Troms Turlag
13.05	Tromsø	Møte med Ishavskysten og Midt-Troms friluftsråd om Friluftslivets uke
21.05	Tromsø	Møte med Skog og Landskap om deltagelse i prosjekt om vannkilder

28.-29.05	Tromsø	Møte med fylkeskommunen i tildelingsgruppen om midler til skilting og gradering
29.05	Tromsø	Møte med vannregionmyndighet i Troms
25.07	Tromsø	Møte med Ishavskysten friluftsråd
27.08	Tromsø	Forberedelsesmøte til Friluftslivets uke med friluftsrådene og Henrik Romsaas
2.-3.09	Tromsø	Utvidet styremøte i Midt-Troms friluftsråd med fokus på friluftsliv i nasjonalparker
12.09	Tromsø	Møte med Ishavskysten, Tromsø kommune og flere av FNFs medlemsorganisasjoner
19.09	Tromsø	Møte med Troms Turlag om sosiale medier
9.10	Tromsø	Møte om fylkesplanen for Troms, fylkeskommunen
11.10	Tromsø	Folkemøte om Regional plan for friluftsliv, vilt og innlandsfisk
24.10	Tromsø	Møte med fylkeskommunen om småkraft og kraftutbygging
14.11	Bardu	Møte med Midt-Troms friluftsråd m.fl. om friluftsliv i nasjonalparkene
6.12	Tromsø	Møte om friluftskartlegging og -verdivurdering og veien videre med FK
12.12	Målselv	Møte med Midt-Troms friluftsråd m.fl. om friluftsliv i nasjonalparkene

I tillegg til disse møtene har FNF Troms hatt jevnlig og god kontakt med fylkesmannen og fylkeskommunen, særlig innenfor friluftsliv og folkehelse, og plan- og næring. Kontakten med natur- og friluftorganisasjonene går også ut over møteframstillingen i tabellen, med småmøter og hyppig telefon- og e-post -kontakt.

Representasjon

- Kurs/seminarer/konferanser/samlinger/arrangementer

Dato	Sted	Hva
4.-5.03	Tromsø	Miljømila – konferanse om Naturmangfoldloven, Fylkesmannen i Troms
11.-12.03	Granavolden	FNF-samling, FRIFO
19.03	Tromsø	Kraftsystemseminar om nettutvikling i nord, med Statnett
5.04	Tromsø	Frokostmøte med Grønn Agenda og miljøvernministeren
16.04	Oslo	Vassdragsseminar
27.06	Tromsø	Framtid i nord – konferanse
29.08	Tromsø	Workshop om klimapolitikk og formidling
3.10	Tromsø	Planverksted om Kystsoneplanen for Tromsø-regionen
9.10	Tromsø	Ordførertur til Rødtind arrangert av Ishavskysten friluftsråd
14.-15.10	Granavolden	FNF-samling, FRIFO
28.-29.11	Værnes	Fagsamling om friluftsliv, vann- og fiskeforvaltning, DN
13.11	Finnsnes	Kurs i universell utforming av friluftsområder
28.11	Tromsø	Nettverkssamling folkehelse, fylkeskommunen m.fl.
3.-4.12	Oslo	Kurs og konferanse om naturmangfoldloven

- Befaringer

Dato	Kommune	Hva
28.08	Tromsø	Klagebefaring på Raudfjell vindkraftverk på Kvaløya
30.09-2.10	Kvæfjord	Befaring av Moelv og Lysåa kraftverk

Informasjon

- FNF i media

Dato	Media	Hva
16.01	Harstad Tidene	Sier nei til Sula-kraftverket (Vannkraft)
28.01	iTromsø	Blir et stort industriområde (Vindkraft)
08.02	iTromsø	Skeptisk til vindmøller
09.02	Nordlys	Hyttefelt (Strandsone)
22.04	iStorfjord	Ikke behov for kraft (Vannkraftutbygging)

20.06	iTromsø	Vil ha gang- og sykkelstier
21.06	iTromsø	Slår et slag for miljøet (Innspill til Fylkesplan for Troms)
24.07	Folkebladet	Ønsker at Håkavikvassdraget forblir vernet
25.07	Folkebladet	Vil ha kraft (Om fortsatt vern av Håkavikvassdraget)
19.08	Folkebladet	Bli med på Friluftslivets uke
28.08	Byavisa Tromsø	Måler muskler under åpningen av Friluftslivets uke
3.09	Radio NRK Troms	Om Friluftslivets uke og friluftspolitikk
4.09	Byavisa Tromsø	Åpnet Friluftslivets uke og lovet å jobbe for friluftslivet
16.10	Byavisa Tromsø	Til topps (Ordførertur til Rødtind sammen med Ishavskysten friluftsråd)
1.11	Bladet Vesterålen	Sjeldne landskap (Om småkraftprosjektene på Hinnøya)
22.11	Harstad Tidene	Sula kraft- og pumpeverk (Skrevet av Skånland og Astafjord JFF)

FNF Troms har oppdatert nyhetssaker på hjemmesiden og informert om nettverket i en rekke ulike forum hvor FNF Troms har vært representert.

Arrangementer (som FNF har hatt ansvar for)

Dato	Hvor	Hva
15.03	Tromsø	Fagdel i forkant av fellesmøtet – Anders Aasheim, seniorrådgiver i folkehelse for Fylkesmannen i Troms, fortalte om samarbeidsområder mellom kommunene og org.
31.08.-08.09	Troms	"Friluftslivets uke" – 40 arrangementer i 14 kommuner i Troms og 1000 naturopplevelser
18.09	Tromsø	Kurs om strategisk bruk av sosiale medier
27.11	Tromsø	Arbeidsmøte om vann- og vindkraft med Thomas Sveri og andre FNF
27.11	Tromsø	Adventsseminar om fornybarsatsingen i nord sammen med NNV Troms
28.11	Tromsø	Arbeidsmøte om mineralnæring med Thomas Sveri, Geir Jørgensen og andre FNF

3. ORGANISATORISK

Formelt tilsluttede organisasjoner

Disse organisasjonene har signert tilslutningserklæringen:

- 4H Troms
- Norges Turmarsjforbund i Troms
- Harstad Turlag
- Troms Fylkeskystlag
- Naturvernforbundet i Troms
- KFUK-KFUM-speiderne Troms
- Troms Turlag
- Norges Jeger- og Fiskerforbund Troms
- Troms Orienteringskrets
- Nord-Norsk Botanisk Forening
- Framtiden i Våre Hender Tromsø
- Nord-Troms Krets av Norges Speiderforbund
- Tromsø Casting- og Fluefiskerforening (signerte i 2013)

En rekke andre natur- og friluftsansjoner i Troms er med på e-post lista og har periodisk kontakt med FNF. FNF Troms har et nært og godt samarbeid med Ishavskysten friluftsråd og Midt-Troms friluftsråd.

oppnå ønskede resultat. For at dette skal lykkes er FNF Troms fremdeles avhengig av offensiv satsing både fra den sentrale styringsgruppen og Troms fylkeskommune.

Februar 2014

Per-Arne Slettmo
Leder

Eivind Høstmark Borge
Fylkeskoordinator